

λων ἔχει διαταραχθῆ ὑπὸ τοῦ βιβλιοδέτου. Ὁ κ. Μ. ἐπιχειρεῖ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ὑποτιθεμένης ἀρχικῆς αὐτῶν τάξεως. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τοὺς κανόνας, ὁ συγγραφεὺς προτείνει μίαν γνώμην ἀληθῶς λίαν παράδοξον. Νομίζει δηλαδή, ὅτι ὑπῆρχον ἐργαστήρια παρασκευάζοντα τοιοῦτους κανόνας, εἰς τοὺς ὁποίους, ἀναλόγως τῆς ἐθνικότητος τοῦ ἀγοραστοῦ, ἐγράφοντο αἱ ἀντιστοιχίαι τῶν εὐαγγελίων εἰς τὴν Συριακὴν, τὴν Ἀρμενικὴν, τὴν Ἑλληνικὴν κλπ. Λίαν ἐπίσης ἀνεπιτυχῆς εἶναι ἡ σύγκρισις μικρογραφιῶν τινῶν τοῦ χειρογράφου τούτου πρὸς τὰς ἀντιστοιχίους τοῦ ἐν τῇ Μονῇ τῶν Μεχταριστῶν τῆς Βενετίας διασφωμένου Ἀρμενικοῦ εὐαγγελίου τοῦ 10^{ου} αἰῶνος, τοῦ καλουμένου τῆς Βασιλίσσης Μελέ. Ἡ παράστασις τοῦλάχιστον τῆς Πεντηκοστῆς ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τούτῳ, ἦν παρέχει ὁ συγγραφεὺς παραβαλλομένη πρὸς τὴν ἐν τῷ χειρογράφῳ τοῦ Ραβούλα, οὐδεμίαν ἀπολύτως σχέσιν ἔχει.

G. Millet. *La vision de Pierre d' Alexandrie*, σ 99 - 115.

Ὁ κ. Millet μὲ τὴν γνωστὴν λεπτολόγον εὐσυνειδησίαν του ἀναλύει πάσας τὰς γραπτὰς πηγὰς περὶ τοῦ δράματος καὶ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Πέτρου Ἀλεξανδρείας, τοῦ δεινοῦ πολεμίου τοῦ αἰρεσιάρχου Ἀρείου. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων τούτων ἐξετάζει κατόπιν τὰς ἐπὶ τῶν μνημείων διασωθεῖσας ἀπεικονίσεις τοῦ θέματος τούτου καὶ τοὺς λόγους τῆς ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν συσχετίσεως αὐτοῦ πρὸς τὴν λειτουργίαν.

N. Okunev. *Fragments de peintures : de l' église Sainte-Sophie d' Ochrida*, σ. 117 - 131.

Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ χρόνου τῆς ιδρύσεως τῆς ἀρχικῆς ἐκκλησίας τῆς Ἁγ. Σοφίας καὶ τῶν διαφόρων εἰς αὐτὴν προσθηκῶν ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς πολλὰς μέχρι τοῦδε συζητήσεις. Φαίνεται πιθανόν, κατὰ τὸν συγγραφέα, ὅτι τὸ ἀρχικὸν κτίσμα ἀνήκεν εἰς τὸν 11^{ον} ἢ 12^{ον} αἰῶνα. Ὁ ἐξωνάρθηξ ἀνηγέρθη, κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἐπιγραφὴν, ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Γρηγορίου ἐν ἔτει 1313 - 1314. Τὰ ἐν τῷ ναῷ διασωθέντα λείψανα τοιχογραφιῶν εὐρίσκονται εἰς δύο στρώματα, ὧν τὸ ἀρχαιότερον ἀνήκει εἰς τὸν 11^{ον} ἢ 12^{ον} αἰῶνα. Διακρίνονται μορφαὶ ἁγίων, κυρίως ἱεραρχῶν, μία πομπὴ ἀγγέλων, ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τμήματά τινα εἰκονογραφικῶν συνθέσεων (Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου κλπ.). Τέλος εἰς τὸν νάρθηκα καὶ τὸν ἐξωνάρθηκα διασφύζονται τοιχογραφίαι τοῦ 14^{ου} αἰῶνος. Αἱ τοιχογραφίαι τοῦ κυρίως ναοῦ καὶ τοῦ ἱεροῦ εἶναι λείψανα σπουδαιότατα ἰδίως διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν σπανιότητα τοιοῦτων ζωγραφικῶν μνημείων κατὰ τὸν 11^{ον} καὶ 12^{ον} αἰῶνα.

VI. Pectovic. *Un peintre serbe du XIVe siècle*, σ. 133 - 136.

Εἰς τὰ γνωστὰ ὀνόματα Ἑλλήνων καὶ Σέρβων ζωγράφων τὰ διασφωζόμενα εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς Σερβικῆς Μακεδονίας προστίθεται ἐν ἀκρίβει.